

چند خط برای «آشپزهای گرسنه» نوشته منصوره مصطفی زاده

سروته سال مان رمضان است

رمضان وعصر خوابی شب های قدر برای آن که وسط احیا خوابات نبرد و شیوه شستن لکه کاکائو از پیراهن سفید دامادی و نحوه تماس با آتش نشانی هم از این دست هستند که نویسنده با مهارت هرچه تمام، تصویر ساخته از این مهارت ها که وقت یاد گرفتن شان همین روزهای کودکی است و لاغیر.

۱۵ ماجرا که با عناوین طنزآلود، سر جمع «آشپزهای گرسنه» را ساخته اند، ماه مبارک امسال را برای من و پسر م مبارک تر و شادتر کرد و مرا یک قدم نزدیک تر کرد به ساختن روزها و شب های سرورآلود و شادانه در ایام و لیالی ماه مبارک. نمی دانم چرا همسایه های مسلمان ما از عرب و عجم بلندتر رمضان را شاد و پر سرور بگیرند و مانه؟! و کاش قدم به قدم برویم به سمت شادانه کردن رویداد مبارک رمضان برای نسل آتی. «آشپزهای گرسنه» شاید قدمی باشد به آن سو. به نظرم امسال که در تقویم شمسی دو عید فطر داریم و سروته سال مان «رمضان» است، دو نوبت وقت داریم برای تجربه کردن آن شادی که گفتم و چه ابزاری بهتر از کتاب برای شاد زیستن.

«آشپزهای گرسنه» قصه دو کودک است به نام های علی و آیه که روزها و سال های اول روزه داری شان را تجربه می کنند و مادر و پدرشان مثل بیشتر مادر و مادرها، شاغلند و بچه های شان از زور بیکاری طول روز و در غیاب مادرشان، دست به ابتکاری کودکانه برای آشپزی برای افطار می زند که وقتی مادرشان که از قضا خانم دکتر هم هست، دم غروب خسته و گرسنه برگشت خانه، غذای گرم و مهیا داشته باشد و ذوق کند و بماند این سبک زندگی، که در آن از زمین به آسمان می بارد خیلی موجه نیست و البته که مادر عصر تناقضات و پوست اندازی های بین نسلی داریم نفس می کشیم! (و چه می شود کرد و غیر تسلیم و رضا کو چاره ای!)

علی و آیه در خلال اتفاقات ریز و درشتی که تا به ثمر رسیدن آشپزی شان سپری می کنند، به طرز قصه وار و غیر مستقیم مهارت هایی یاد می گیرند که به نظرم تیر اصلی کتاب هم همین نکته های تربیتی غیر مستقیمی باشد که در دل قصه آشپزی روایت می شود و صد البته که ادب سفره داری و تکریم عید نیمه

۱۵ ماجرا که

با عناوین طنزآلود

سر جمع

«آشپزهای

گرسنه» را

ساخته اند

ماه مبارک امسال

را برای من و پسر م

مبارک تر

و شادتر کرد

ذره بین

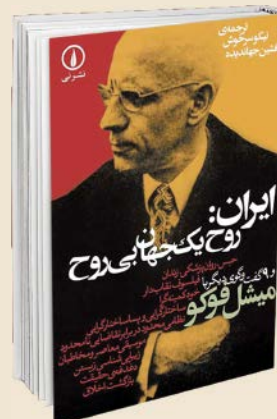
■ نگاهی گذرا به کتاب «ایران: روح یک جهان بی روح»؛ گفت و گوهایی با میشل فوکو

جایگاه اندیشه در جهان معاصر

افشین جهاننیده ترجمه و نشر نی منتشر کرده، فرصتی ارزشمند برای درک بهتر نگاه فوکو به تحولات سیاسی و اجتماعی است.

شخصیت آرام

می گویند فوکو شخصیتی شکننده و آرام داشت. پس از دو سفرش به ایران در شهریور و آبان ۱۳۵۷، نظراتش درباره انقلاب ایران از جهات مختلف مورد انتقاد قرار گرفت. این فشارها چنان بر او تأثیر گذاشت که دیگر حاضر نشد درباره این موضوع صحبت کند. نظرات فوکو درباره انقلاب ایران در آن زمان جنجالی شدند، چرا که برخلاف بسیاری از روشنفکران غربی که انقلاب را صرافیه عنوان یک جنبش ضد استبدادی می دیدند، او آن را به عنوان یک تجربه نوین از مقاومت و تغییر بررسی کرد؛ هر چند بعدها دیدگاهش نسبت به برخی جنبه های انقلاب تغییر کرد.

نقش روانپزشکی در سرکوب مخالفان

در یکی از بخش های مهم این کتاب، فوکو به بررسی نقش

فوکو برخلاف

بسیاری از

متفکران چپ گرای

هم عصرش

معتقد بود

روشنفکران

نباید در جایگاه

رهبران جامعه

قرار بگیرند، بلکه

باید پرسشگر و

چالش گر قدرت

باشند

روانپزشکی در سرکوب مخالفان سیاسی می پردازد. او توضیح می دهد چگونه برخی حکومت ها از ابزارهایی چون بیمارستان های روانی و مفاهیمی همچون جنون برای خاموش کردن صدای مخالفان خود استفاده می کنند. از دید او، دیوانگی نه فقط یک پدیده پزشکی بلکه مفهومی ساخته شده درون روابط قدرت است. در واقع آنچه در جامعه مدرن به عنوان بیماری روانی شناخته می شود، اغلب بهانه ای برای حذف عناصر نامطلوب سیاسی و اجتماعی است.

اثری الهام بخش

نکته مهم دیگر در این کتاب، نگاه فوکو به نقش روشنفکران است. او برخلاف بسیاری از متفکران چپ گرای هم عصرش، معتقد بود روشنفکران نباید در جایگاه رهبران جامعه قرار بگیرند، بلکه باید پرسشگر و چالش گر قدرت باشند. از نظر او، وظیفه روشنفکر، نه تعیین مسیر برای دیگران، بلکه زیر سؤال بردن مفروضات رایج، افشای مناسبات پنهان قدرت و ایجاد امکان های تازه برای اندیشیدن است. «ایران: روح یک جهان بی روح» نه تنها کتابی فلسفی، بلکه اثری الهام بخش برای کسانی است که دنبال درک عمیق تری از روابط قدرت، کنترل اجتماعی و جایگاه اندیشه در جهان معاصر هستند.

محمدحسن یوسفی

منتقد ادبی

میشل فوکو، فیلسوف، تاریخ دان و نظریه پرداز اجتماعی فرانسوی، از برجسته ترین متفکران قرن بیستم است که آثار او تأثیر عمیقی بر فلسفه، جامعه شناسی، روانشناسی و مطالعات فرهنگی گذاشته است. او بیشتر به دلیل تحلیل هایش درباره قدرت، دانش، گفتمان و نهادهایی چون زندان، بیمارستان و مدرسه شناخته می شود. برخلاف بسیاری از فیلسوفان زمان خود، فوکو علاقه مند به بررسی تأثیر نهادهای اجتماعی بر شکل گیری ذهنیت انسان و محدودیت های آزادی فردی بود. کتاب «ایران: روح یک جهان بی روح» مجموعه ای از گفت و گوها و مصاحبه های فوکو است که در آنها به موضوعاتی چون نقش روشنفکران، ماهیت انقلاب ها، مفهوم قدرت، استفاده حکومت ها از نهادهای مختلف برای کنترل جامعه پرداخته می شود. این کتاب که توسط نیکو سرخوش و